

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2021 r.

30.03.2022 r.

27,3%

Wzrost liczby przekroczeń granicy Polski w 4 kwartale 2021 r. w stosunku do 4 kwartału 2020 r.

W 2021 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 193,3 mln osób. W stosunku do poprzedniego roku odnotowano wzrost ruchu granicznego cudzoziemców o 3,2%, a Polaków o 8,0%.

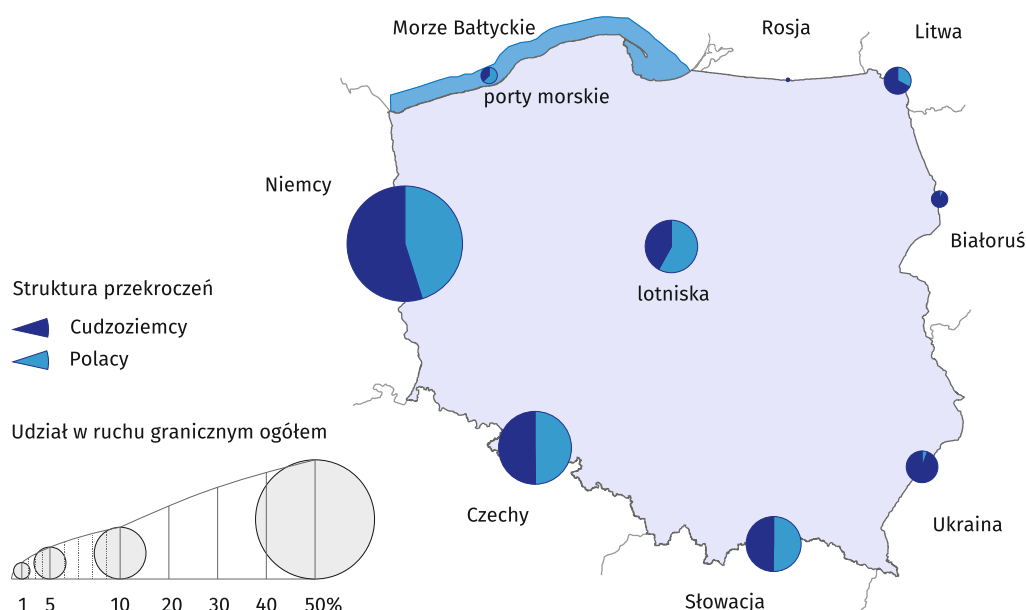
Wartości towarów i usług zakupionych w 2021 r. przez cudzoziemców w Polsce oraz towarów i usług zakupionych przez Polaków za granicą były większe niż w 2020 r., odpowiednio o 3,8% i o 12,0%.

Ruch graniczny

W 4 kwartale 2021 r. liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 51,6 mln. W ogólnej liczbie przekroczeń granicy cudzoziemcy (nierezydenci) stanowili 54,7%, a mieszkańcy Polski (rezydenci) – 45,3%. Ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy o 11,1 mln przekroczeń w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. W stosunku do poprzedniego kwartału liczba przekroczeń zmalała o 17,2% (cudzoziemców o 16,9%, a Polaków o 17,7%).

W omawianym kwartale 82,5% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 10,5% granicy na lotniskach, 6,2% zewnętrznej granicy lądowej UE i 0,8% granicy morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granic w 4 kwartale 2021 roku

W strukturze ruchu granicznego na granicy lądowej największy udział miały przekroczenia odcinka granicy z Niemcami (53,2%), następnie z Czechami (22,9%), Słowacją (13,0%), Ukrainą (5,6%), Litwą (3,9%), Białorusią (1,3%) i Rosją (0,2%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy

W 4 kwartale 2021 r. liczba przekroczeń granicy Polski przez cudzoziemców i Polaków była większa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, a mniejsza w porównaniu z 3 kwartałem 2021 r.

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy

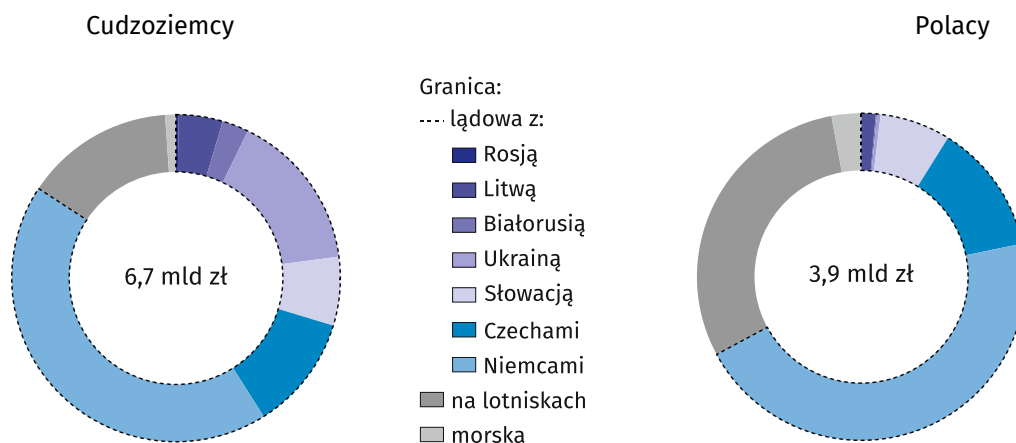
(95,8%), na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (88,7%), a na granicy z Rosją – obywatele Rosji (64,7%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w 4 kwartale 2021 r. ukształtowała się na poziomie 6,7 mld zł, natomiast wydatki poniesione w tym okresie za granicą przez mieszkańców Polski wyniosły 3,9 mld zł. Było to odpowiednio o 44,4% i o 37,8% więcej niż przed rokiem. W stosunku do poprzedniego kwartału wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były mniejsze, odpowiednio o 22,2% i o 33,6%.

Wartość zakupionych, zarówno przez cudzoziemców w Polsce jak i przez Polaków za granicą towarów i usług była większa niż w 4 kwartale 2020 r.

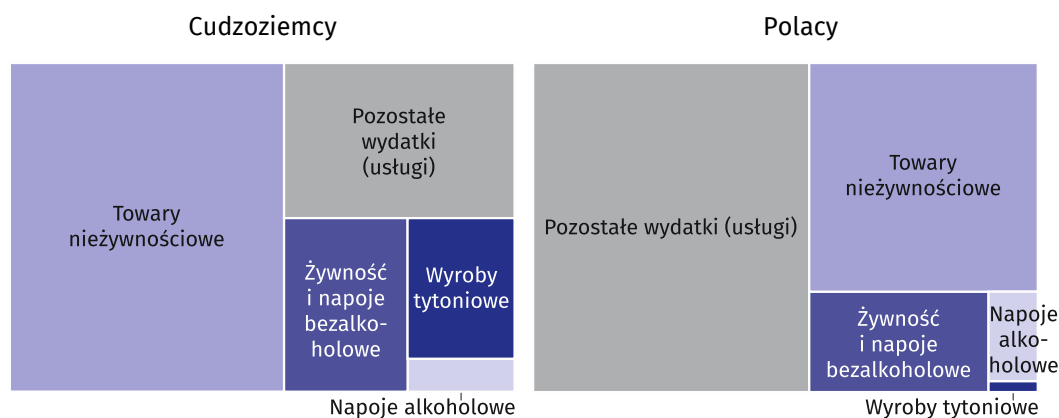
Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2021 roku

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w 4 kwartale 2021 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (51,3%), następnie z Ukrainą (18,6%), Czechami (13,5%), Słowacją (8,1%), Litwą (5,1%), Białorusią (3,1%) i Rosją (0,3%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, największe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (67,6%), następnie z Czechami (19,2%), Słowacją (10,4%), Litwą (2,1%), Ukrainą (0,5%), Białorusią (0,2%) i Rosją (0,1%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w 4 kwartale 2021 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczali 81,1% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 12,7%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 6,1%.

Mieszkańcy Polski, przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (53,9%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczali na zakup towarów nieżywnościowych, na pozostałe wydatki (usługi) przeznaczali 21,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – 9,6%.

Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w 4 kwartale 2021 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczyci na towary nieżywnościowe – 54,2%. Znaczny udział w strukturze wydatków nierezydentów miały pozostałe wydatki (usługi) – 16,2% oraz żywność i napoje bezalkoholowe – 13,4%. Z kolei w strukturze wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski dominowały pozostałe wydatki (usługi) – 42,7% i towary nieżywnościowe – 39,6%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci 13,9% swoich wydatków.

Tablica 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 4 kwartale 2021 roku

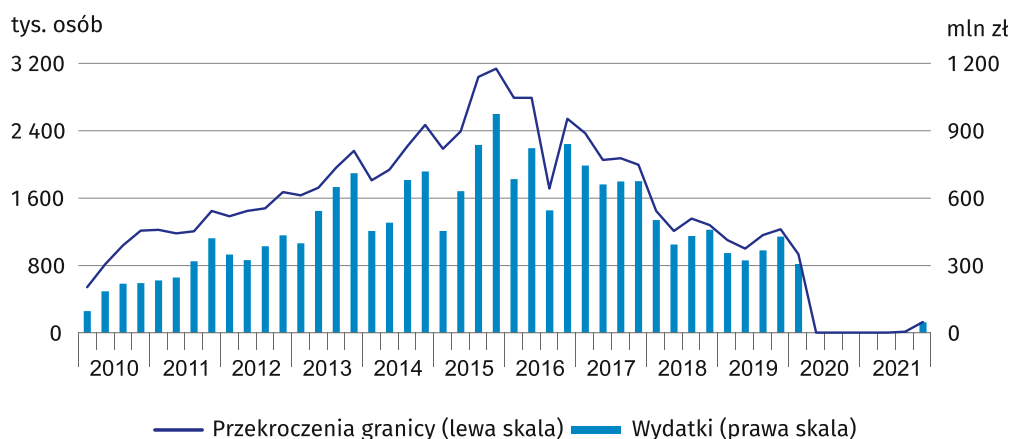
Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	4 kw. 2020 =100	mln osób	4 kw. 2020 =100	mln zł	4 kw. 2020 =100	mln zł	4 kw. 2020 =100	zł	4 kw. 2020 =100	zł	4 kw. 2020 =100
Ogółem	28,23	129,1	23,36	125,1	6653,4	144,4	3915,5	137,8	467	112,9	340	111,4
lądowa	25,81	122,3	19,96	114,2	5604,1	130,6	2628,3	111,2	427	107,5	266	98,0
zewnątrzna UE	3,03	155,2	0,19	116,7	1235,4	178,4	19,9	117,9	724	117,6	212	101,9
z: Rosją	0,06	170,6	0,01	123,9	17,3	204,2	1,4	138,3	537	116,7	395	114,0
Białorusią	0,54	122,9	0,04	76,6	173,4	135,1	4,8	79,9	582	110,5	233	107,6
Ukrainą	2,43	164,5	0,14	137,8	1044,7	187,9	13,8	138,5	759	117,8	196	100,5
wewnętrzna UE	22,78	118,9	19,77	114,1	4368,7	121,5	2608,3	111,2	383	102,9	267	98,0
z: Litwą	1,20	110,5	0,59	108,0	288,0	117,2	54,1	109,7	487	104,7	185	101,9
Słowacją	2,95	104,0	2,98	108,9	452,0	110,5	272,8	105,4	301	106,7	189	98,8
Czechami	5,26	113,0	5,21	112,4	755,0	118,8	504,7	115,3	291	102,5	198	104,0
Niemcami	13,37	126,4	10,99	116,9	2873,7	124,6	1776,6	111,0	427	100,9	323	94,9
morska	0,15	118,9	0,26	115,5	71,1	119,5	114,1	120,6	1165	96,4	827	104,4
na lotniskach	2,28	359,9	3,15	321,7	978,2	376,6	1173,2	305,6	923	105,2	781	99,3

a Z Polski i do Polski. b Na jedną osobę podczas jednej podróży.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granic cudzoziemców oraz Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optacalnością dokonywania zakupów za granicą.

W 4 kwartale 2021 r. w ramach małego ruchu granicznego (MRG) odnotowano 126,0 tys. przekroczeń przez cudzoziemców granicy Polski z Ukrainą. W analogicznym okresie poprzedniego roku odnotowano 12 przekroczeń, a w 3 kwartale 2021 r. – 8,3 tys. Wartość wydatków poniesionych przez cudzoziemców w 4 kwartale 2021 r., przekraczających granicę w ramach MRG, wyniosła 47,5 mln zł.

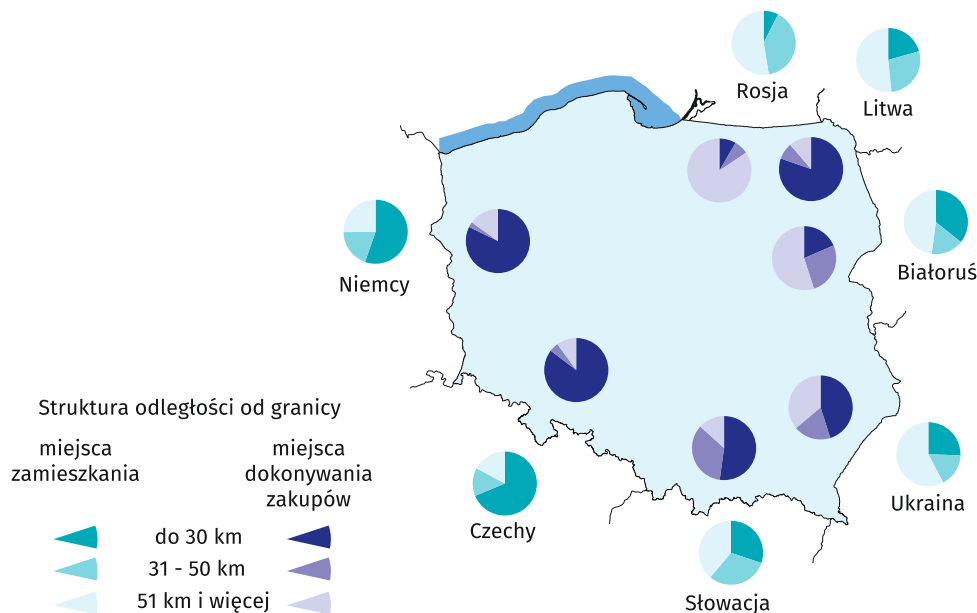
Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Wyniki badań pokazują, że przekraczający w 4 kwartale 2021 r. lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 69,7% cudzoziemców i 71,6% Polaków, przy czym 49,8% cudzoziemców i 59,6% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

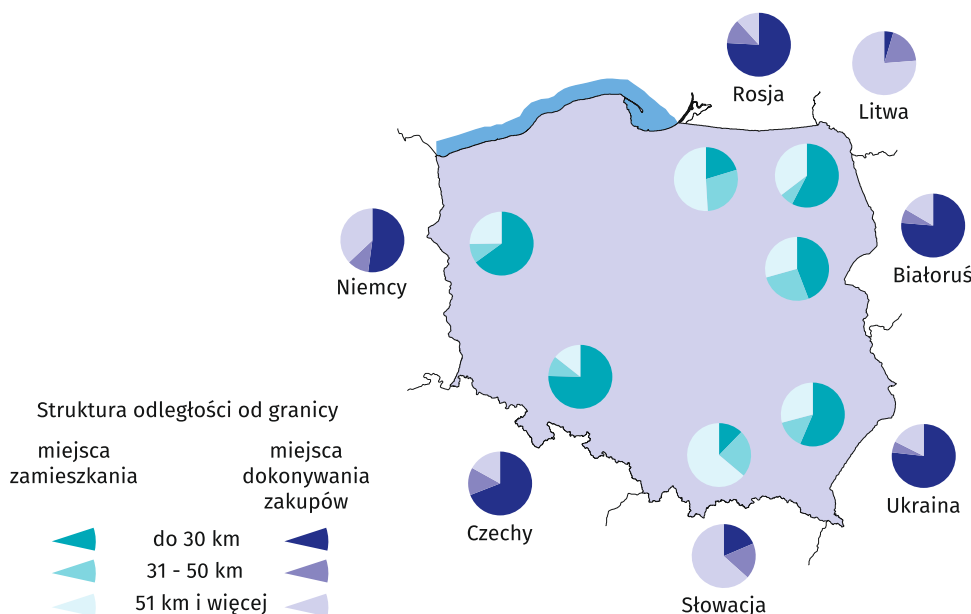
Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez cudzoziemców w 4 kwartale 2021 roku

Zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski 44,1% cudzoziemców oraz 70,0% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE odpowiednio 73,5% i 71,6%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granic przez Polaków w 4 kwartale 2021 roku

Większość, zarówno cudzoziemców jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski, dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 59,8% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 86,3%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 82,8% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej 62,8%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. są wynikiem integracji czterech badań, w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”.
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej również w 4 kwartale 2021 r., z uwagi na stan pandemii, nie było realizowane w terenie przez ankierów statystycznych. Wyniki badania opracowano z wykorzystaniem innych źródeł danych m.in. administracyjnych i pozaadministracyjnych. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale). Z uwagi na stan pandemii badanie w gospodarstwach domowych od 2 kwartału 2020 r., prowadzone jest przy wykorzystaniu metody telefonicznej. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku, z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych. Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy przekracza tę granicę. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r. Od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W związku z rozprzestrzenianiem się choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 i ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii, na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.), od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych.
8. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
9. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Dyrektor Marek Cierpiat-Wolan
Tel: 17 853 52 10, 17 853 52 19

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rzeczniczka prasowa:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

www.stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

[gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)

[glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)

[glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

[Turystyka](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)